
manomImAMsA

मनोमीमांसा

Document Information

Text title : manomImAMsA

File name : manomImAMsA.itx

Category : yoga

Location : doc_yoga

Author : Brahma

Proofread by : Jonathan Wiener wiener78 at sbcglobal.net, NA

Latest update : August 2, 2017

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 18, 2023

sanskritdocuments.org

मनोमीमांसा

नायं जनो मे सुप्रदुःखलेतु-
र्न देवतात्मा ग्रहकर्मकावाः ।
मनः परं कारणमामनन्ति
संसारयुक्तं परिवर्तयेद्यत् ॥ १ ॥

मनो गुणान्वै सृजते बलीय-
स्ततश्च कर्माणि विलक्षणानि
शुक्लानि कृष्णान्यथ लोडिनानि
तेभ्यः सवर्णाः सृतयो भवन्ति ॥ २ ॥

अनील आत्मा मनसा समीडता
डिरण्मयो मत्सप उद्विद्यथे ।
मनः स्वविद्गं परिगृह्य कामा-
न्शुषन्निबद्धो गुणसद्गतोऽसौ ॥ ३ ॥

दानं स्वधर्मो नियमो यमश्च
श्रुतं च कर्माणि च सद्प्रतानि ।
सर्वे मनोनिग्रहलक्षाणान्ताः
परो हि योगो मनसः समाधिः ॥ ४ ॥

समाहितं यस्य मनः प्रशान्तं
दानादिभिः किं वद तस्य कृत्यम् ।
असंयतं यस्य मनो विनश्य-
द्दानादिभिश्चेदपरं डिमेभिः ॥ ५ ॥

मनोवशेऽन्ये ह्यभवन्स्म देवा
मनश्च नान्यस्य वशं समेनि
भीष्मो हि देवः सलसः सलीया-
न्युज्जयाद्भशे तं स हि देवदेवः ॥ ६ ॥

तद्भुर्ज्यं शत्रुमसद्यवेगम-
रन्तुदं तत्र विजित्य केचित् ।
कुर्वन्त्यसद्विग्रहमत्र मर्त्यै-
र्मित्राण्युदासीनरिपून्विमूढाः ॥ ७ ॥

देलं मनोमात्रमिमं गृहीत्वा
ममाहसित्यन्यधियो मनुष्याः ।
अेषोऽहमन्योऽयमिति भ्रमेण
दुरन्तपारे तमसि भ्रमन्ति ॥ ८ ॥

जनस्तु डेतुः सुभदुःभयोश्चे-
त्किमात्मनश्चात्र हि भौमयोस्तत् ।
जिह्वां क्वचित्सन्द्शति स्वदद्वि-
स्तद्वेदनायां कनमाय कुप्येत् ॥ ९ ॥

दुःभस्य डेतुर्यदि देवतास्तु
किमात्मनस्तत्र विकारयोस्तत् ।
यद्दुःगमदुःगेन निहन्यते क्वचि-
त्कुध्येत कस्मै पुरुषः स्वदेहे ॥ १० ॥

आत्मा यदि स्यात्सुभदुःभडेतुः
किमन्यतस्तत्र निजस्वभावः ।
न ह्यात्मनोऽन्यथादि तन्मृषा स्या-
त्कुध्येत कस्मान्न सुभं न दुःभम् ॥ ११ ॥

ग्रहा निमित्तं सुभदुःभयोश्चेत्-
किमात्मनोऽजस्य जनस्य ते वै ।
ग्रहैर्ग्राहस्यैव वदन्ति पीडां
कुध्येत कस्मै पुरुषस्ततोऽन्यः ॥ १२ ॥

कर्मास्तु डेतुः सुभदुःभयोश्चे-
त्किमात्मनस्तद्वि जडाजडत्वे ।
देहस्त्वचित्युरुषोऽयं सुपाणः
कुध्येत कस्मै न हि कर्म मूलम् ॥ १३ ॥

कालस्तु डेतुः सुभदुःभयोश्चे-

त्विमात्मनस्तत्र तदात्मकोऽसौ ।
नाग्नेर्लिं तापो न हिमस्य तत्स्था-
त्सुध्येत कस्मै न परस्य द्रन्दम् ॥ १४ ॥

न केनचित्कवापि कथञ्चनास्य
द्रन्दोपरागः परतः परस्य ।
यथाऽमः संसृतिरूपिणः स्या-
द्वं प्रबुद्धो न विभ्रति भूतैः ॥ १५ ॥

येतां स आस्थाय परात्मनिष्ठा-
मध्यासितां पूर्वतमैर्भलर्षिभिः ।
अलं तरिष्यामि दुरन्तापारं
तमो मुकुन्दाङ्घ्रिनिषेवयैव ॥ १६ ॥

एति मनोमीमांसा सम्पूर्णा ।

Proofread by Jonathan Wiener wiener78 at sbcglobal.net, NA

manomImAMsA

pdf was typeset on December 18, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

